

Stockholm den 22 augusti 2019

R-2019/1151

Till Justitiedepartementet

Ju2019/01691/DOM

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 14 juni 2019 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian En utvidgad beredskap för brådskande beslut om förordnande av offentlig försvarare.

Advokatsamfundet har tidigare beretts tillfälle att avge yttrande över Domstolsverkets promemoria Utvidgad beredskap vid tingsrätterna att förordna offentliga försvarare.

I yttrandet angav Advokatsamfundet att samfundet i huvudsak inte har någon erinran mot förslagen, dock med undantag av nedanstående synpunkter.

Advokatsamfundet anser inte att det är tillräckligt att ha en jourberedskap för domstolsförordnande endast mellan kl. 17.00-24.00. Argumenten för att förordnandebehovet skulle vara störst före midnatt är inte tillräckliga. Att man i en intern departementspromemoria från Justitiedepartementet säger att svensk rätt uppfyller de *formella* krav som ställs i rättshjälpsdirektivet och att behovet av vissa utökade beredskapstider därför kan begränsas till 7 timmar per kväll/natt, kan inte anses tillräckligt från implementeringssynpunkt och tillgodoser inte heller det principiella behov av dygnet-runt-beredskap som flera aktörer har pekat på under lång tid. Att framhålla att den föreslagna beredskapstiden i sig skulle innebära en fördubbling av tingsrätternas tillgänglighet jämfört med i dag, är inget bärande argument i sig med tanke på direktiv och riksdagens tillkännagivande.

När det gäller försvararens rätt till ersättning måste denna fråga tas om hand på så sätt att en lösning finns på plats när förordningsändringarna träder i kraft. Som tidigare har framförts är Advokatsamfundets förslag att försvararens rätt till ersättning ska utgå enligt samma principer som för häktningsförhandling under helg enligt DVFS 2018:4. Därtill måste rätt till ersättning för tidsspillan även kunna utgå mellan kl. 23.00 -06.00 (jfr DVFS 2018:8).

För att i tillräcklig mån tillgodose rätten till det fria advokatvalet, måste det tydligare anges att begärd advokat ska få skäligt rådrum på sig att återkomma. Därtill bör det framhållas att tingsrätterna bör ha en generös hållning till eventuella byten av försvarare i de fall förordnande sker enligt lista i stället för enligt önskemål (när begärd advokat sedermera kan åta sig uppdraget).

Advokatsamfundet vidhåller dessa synpunkter och har därtill följande synpunkter på den nu remitterade promemorian.

Det framgår att Åklagarmyndigheten ska ta fram riktlinjer för vilka situationer den utvidgade beredskapen ska användas (se s. 13). Advokatsamfundet anser att riktlinjerna ska fastställas efter det att samråd skett med Advokatsamfundet.

När det gäller kostnadseffekterna och arbetsbelastningen för advokater ställer sig Advokatsamfundet tveksamt till om de angivna bedömningarna är korrekta (se s. 19 f.). Det blir givetvis en fråga om hur omfattande den utvidgade beredskapen blir, men de redovisade antagandena framstår trots allt som alltför snävt tilltagna.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg